

РЕШЕНИЕ

№ 14096

гр. София, 18.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 178 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **МАРИЯ ИЛЧ. ИЛИЕВА**

при участието на секретаря **СВЕТОСЛАВА В. ОГНЯНОВА**
като разгледа докладваното от **МАРИЯ ИЛЧ. ИЛИЕВА** Гражданско дело № 20211110146978 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. от ГПК.

Ищецът **ФИРМА**, е предявил по реда на чл. 422 от ГПК срещу ответника **ФИРМА**, установителен иск с правно основание чл. 361, ал. 1 от ТЗ, във вр. с чл. 79, ал. 1, предл. първо от ЗЗД, за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от **2712 лева**, представляваща неплатено възнаграждение за организиран и извършен превоз на товар от Полша до склада на ответника в София, възложен му от последния със заявка от 07.02.2020 г., за която сума е издадена фактура № 82187 от 20.02.2020 г., **ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК – 15.10.2020 г. до окончателното изплащане на вземането** и по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за сумата от **156,69 лева** - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от **22.03.2020 г. до 15.10.2020 г.**, за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК от **29.10.2020 г. по ч. гр. дело № 50042/2020 г. по описа на СРС, II ГО, 178 състав.**

В срока за отговор на исковата молба по чл. 131 от ГПК **ответникът е заявил възражение за прихващане с негови неликвидни вземания срещу ищеца за сумата в общ размер на 2586,48 лева**, представляваща сбор от 1064,48 лева без ДДС за повреда на стоката по транспортна щета № 3173927 от 07.02.2020 г., 1200 лева без ДДС – разходи за аварийно спасяване на стоката и **322 лева - цената на транспорта на повредената стока по щети 13.01.2020 г., 12.02.2020 г. и 17.02.2020 г.**, което възражение е допустимо (Решение № 215 от 28.08.2012 г. по гр. дело № 895/2010 г. на II ТО на ВКС, т. 11в от ТР № 4/2013 на ОСГТК на ВКС) и прието за разглеждане с определението на съда от 28.03.2022 г., в което е обективизиран доклада по делото.

Ищецът чрез упълномощения си процесуален представител адв. Н. М. твърди, че на

07.02.2020 г. между него и ответното дружество е сключен договор за спедиция за организиране на превоз на товар от Полша с адрес на товарене PL 41-208 Sosnowiec, ... до склада на възложителя в гр. София, ул. „Ботевградско шосе“ № 247. За транспорта е изготвена CMR товарителница, а стоката е получена от възложителя на 17.02.2020 г., след което спедиторът е издал фактура № № ... от 20.02.2020 с падеж 21.03.2020 г., която не е платена, поради което ответникът му дължи главницата ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва за сочения период. С оглед изложеното прави искане сумите да му бъдат заплатени. **Претендира разноски. Представя списък по чл. 80 от ГПК. Възражава за прекомерност разноските на ответника.**

В срока за отговор на исковата молба по чл. 131 от ГПК, такъв е постъпил от ответника чрез адв. Д. Р. и адв. Н. П., в **който не оспорва** претенциите по основание и размер. Възражава, че са налице три транспортни щети, като последната № 3173927 от 07.02.2021 г. (както е посочено на лист 27 от делото) за повреда на стоката е на стойност 1064,48 лева с ДДС и не е платена, освен това е направен разход за спасяване на стока – 4 аварийни бригади, който възлиза на 1200 лева с вкл. ДДС. Освен това сочи, че цената на транспорта на повредената стока по щети от 13.01.2020 г. (номер 3157008/09.01.2020 г.), 12.02.2020 г. (номер 3173927/07.02.2020 г.) и 17.02.2020 г. (номер 3177514/12.02.2020 г.) е в размер на 322 лева без ДДС. Ето защо дружеството е претърпяло имуществени вреди от неизпълнението на договорни задължения на ищеца, на обща стойност 2586,48 лева, с която сума прави евентуално възражение за прихващане с неликвидно вземане. Прави искане предявеният иск да бъде отхвърлен. **Претендира разноски. Представя списък по чл. 80 от ГПК. Не възражава срещу разноските на ищеца.**

Съдът след като взе предвид доводите на страните и след оценка на събраните по делото доказателства, при спазване на разпоредбата на чл. 235 от ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Ищецът е депозирал заявление за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 410 ГПК от 15.10.2020 г. г. срещу ответника, по което е образувано ч. гр. дело № 500042/2020 г. на СРС, II ГО, 178 състав и на 29.10.2020 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК с предмет вземанията, посочени в исковата молба за описаните в нея периоди и възникнали на посочените там основания.

В срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК длъжникът в заповедното производство е подал възражение по образец.

При наличие на възражение, породило своите правни последици, в срока по чл. 415, ал. 2 от ГПК заявителят е предявил установителни иски с предмет вземанията, за които в негова полза е издадена заповедта за изпълнение на парично задължение по посоченото дело, които иски са процесуално допустими.

Предявени по реда на чл. 422, ал. 1 от ГПК са обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 361, ал. 1 от ТЗ, във вр. с чл. 79, ал. 1, предл. първо от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, по които в тежест на ищеца е да докаже сключването на спедиционен

договор със съдържанието, посочено в исковата молба и че е изпълнил задълженията си по договора. По акцесорната претенция за обезщетение за забава в тежест на ищеца е да докаже изпадането на длъжника в забава и размера на претендираното обезщетение, като последното не е спорно между страните.

В тежест на ответника при установяване на обстоятелствата, които са в доказателствена тежест на ищеца, е да докаже, че е погасил задълженията си за заплащане на възнаграждение.

В настоящия случай, в срока за отговор на исковата молба по чл. 131 от ГПК ответникът е заявил и евентуално възражение за **прихващане** със вземане по чл. 82, изр. първо от ЗЗД, по което в тежест на ответника е да докаже, че в причинна връзка с твърдяното договорно неизпълнение на ищеца, ответникът е реализирал разходи в сочения размер, с който желае да прихваща, като вредите за които иска компенсация са установени със щети от 13.01.2020 г. (номер 3157008/09.01.2020 г.), 12.02.2020 г. (номер 3173927/07.02.2020 г.) и 17.02.2020 г. (номер 3177514/12.02.2020 г.).

Предпоставките за уважаване на първоначално предявените искове съдът счита за установени по делото.

Между страните не е спорно, поради което и отделено като ненуждаещо се от доказване по реда на чл. 146, ал. 1, т. 3 и 4 от ГПК, е обстоятелството, че е сключен договор с описаното от ищеца в исковата молба съдържание, обективизирано и в заявка за транспорт № 7/2020 г. от 07.02.2020 г., съгласно който ответникът **ФИРМА**, в качеството му на доверител, е възложил на ищеца **ФИРМА**, действащ като спедитор, да организира вътрешнообщностен превоз от Полша до България на 4359 кг/бруто блатове за торта с товарен пункт Полша – Sosnowiec, ... до разтоварен пункт България, ..., с дата на товарене 12.02.2020 г. и указания за укрепване при транспортирането и получаване на 14.02.2020 г. От заявката за транспорт, която не се оспорва от страните, се установява, че пратката е с номер **634243 (3177514)**.

Между страните не е спорно и се установява по делото и че уговореното възнаграждение за организиране на транспорта по пратка с номер 3177514 е в размер на 2712,00 лева с вкл. ДДС, за което ищецът е издал на ответника фактура № ... от 20.02.2020 г., със срок на плащане 21.03.2020 г.

От представената и приета по делото като писмено доказателство международна товарителница CMR, издадена по чл. 4, във вр. с чл. 9, т. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR), според които товарителницата удостоверява до доказване на противното условията на договора и получаването на стоката от превозвача, се установява, че между Dan Cake Polonia, Полша, в качеството му на изпращач и „АЛФА КАР 1“ ООД, Варна, в качеството му на превозвач, е сключен договор за превоз на 18 европалета стока - 4340 кг. бруто, с получател ФИРМА, които стоки са натоварени **при изпращача на 13.02.2020 г.** (според отбелязването в графа 3-4 и посочено в графа 21 погрешно 13.03.). При товаренето на стоката превозвачът е направил резерви, отразени в графа 8, касаещи недостатъчно подсилена опаковка. От международната

товарителница се установява, **че стоката е получена от ФИРМА на 17.02.2020 г. с възражения по опаковката** – в графа 24 е отбелязано, че са налице смачкани кашони.

От представената и приета по делото електронна кореспонденция на лист 37 във връзка с възражението за прихващане, се установява, че ответното дружество е заявило претенции пред ищеца по три броя щети съответно от 13.01.2020 г. по номер на пратка 3157008/09.01.2020 г., 12.02.2020 г. по номер на пратка 3173927/07.02.2020 г. и 17.02.2020 г. **по номер на пратка 3177514/12.02.2020 г.**, относима към процесния договор за превоз, обективизиран в CMR от 13.02.2020 г., по които не се установява ищецът да е отговорил.

От представените и прието по делото като писмено доказателства претенция от 08.05.2020 г. ведно с фактури и CMR, както и от показанията на разпитания по делото свидетел Васил Захариев И., преценени с оглед разпоредбата на чл. 172 от ГПК, на които съдът дава вяра като последователни и кореспондиращи с писмените документи, чиято доказателствена стойност не се оборва, се установява, че товар, представляващ гофрети и кейкове 9080 кг. бруто, получен на 12.02.2020 г. **по пратка номер 3173927 07.02.2020 г., за която е издадена CMR товарителница от 08.02.2020 г.**, е бил повреден. От показанията на свидетеля се установява, че камионът, който е трябвало да дойде от Германия е бил „брезент“, а не фургон, както и че не е бил укрепен, поради което част от палетата са били смачкани и се е наложило част от превозваната стока – кекс „Мрамор“, кекс „Шоколад“ и кекс „Плод“, да бъде бракувана.

От заключението на вещото лице по допуснатата съдебно оценителна експертиза, което не е оспорено в срока по чл. 200 от ГПК, се установява, че с протокол за бракуване на материални запаси от 18.08.2020 г. са бракувани 108 броя опаковки от шоколадов кейк 400 гр., 282 броя опаковки от мраморен кейк 400 гр. и 174 броя опаковки от плодов кейк 400 гр. Според заключението средната стойност на повредената стока, която е бракувана е 0,9650 евро или 1,8874 лева за един брой.

По делото не се установява, че организатор на вътрешнообщностни превоз, за който е издадена CMR товарителница от 08.02.2020 г., в качеството му на спедитор е ищцовото дружество, доколкото страните по превозния договор, посочени в товарителницата, са други лица, а липсва представено потвърждение на заявката за транспорт.

Съгласно разпоредбата на чл. 361 от ТЗ, спедиторът се задължава срещу възнаграждение да сключи от свое име за сметка на доверителя договор за превоз на товар. При същинския спедиционен договор спедиторът става страна по превозния договор в качеството на изпращач, а при несъщинския спедиционен договор тези действия се извършват от името на доверителя, по силата на изрично упълномощаване като той става страна по превозния договор в качеството си на товародател. Когато в спедиционния договор се включва упълномощителна клауза, която снабдява спедитора с представителна власт да действа директно от името на доверителя, тогава всъщност се сключва възмезден договор за поръчка с упълномощаване на довереника. Понеже неговият предмет е същия - сключване на превозен договор, но се използва друг правен способ за ангажиране правната сфера на доверителя, този договор може да се означава като несъщински спедиционен

договор, за разлика от същинския, при който спедиторът действа от свое име. Във всички случаи, обаче, превозният договор се сключва за сметка на доверителя. (така **Решение № 163 от 08.02.2001 г. по гр. д. № 1455/2000 г. на ВКС и решение № 163 от 08.02.2001 г. по гр. д. № 1445/2000 г. на V ГО на ВКС**).

В настоящия случай между страните не се спори, че са били обвързани от договор за несъщинска спедиция, със съществено съдържание, обективизирано в заявка за транспорт № 7/2020 г. от 07.02.2020 г. , по който ищцовото дружество е действало като пълномощник на ответника.

Основното задължение на спедитора по чл. 361 от ТЗ е да организира изпращането на товара, като е длъжен да сключи тези превозни договори, които са необходими, за да бъде превозен товарът от мястото на товародателя до мястото на товарополучателя. Законът не конкретизира в какво се изразява това основно задължение и чрез каква поредица от действия то следва да се изпълни надлежно, но съгласно чл. 364, ал. 1 от ТЗ доверителят е длъжен да уведоми спедитора за особеностите на товара, а ако опаковката на товара не е подходяща за превоза, спедиторът е длъжен да предупреди доверителя за това - чл. 364, ал. 2 от ТЗ, в противен случай носи отговорност пред него за причинените вреди – чл. 364, ал. 2 във вр. с чл. 365, ал. 1 и 2 от ТЗ. Освен това според чл. 365, ал. 1 от ТЗ спедиторът е длъжен да спазва указанията на доверителя за начина на превоза, като поръчката следва да бъде изпълнена с грижата на добрия търговец съгласно чл. 350, ал. 1 от ТЗ.

В настоящия случай, както се установява от приетата по делото заявка за транспорт, доверителят не е посочил конкретни особености на товара, но е уведомил спедитора, че се касае до транспорт на блатове за торта, като е дал общи указания за укрепване на товара и за изискванията към превозното средство, с което той ще бъде превозен. Същевременно, както се установява от CMR от 13.02.2020 г., превозвачът е направил възражения във връзка с опаковката на товара при неговото приемане от товародателя в Полша, като е посочил, че транспортната опаковка не е достатъчно подсилена и е възможна деформация на долните кашон, натоварени в последния палет. В товарителницата, овен това, е отбелязано, че са натоварени 59 вместо 64 бройки с бруто тегло 4340 кг. Впоследствие, както се установява от писмения документ, при приемане на стоката в местоназначението в България са установени вреди по товара – смачкани кашони именно вследствие на лошо укрепване под палетата (лист 11 от заповедното производство). Ето защо според настоящия състав на съда, се установява неизпълнение на специфичните задължения на спедитора по чл. 364, ал. 1 от ТЗ за уведомяван на възложителя по договора за недостатъците на опаковката и по чл. 365, ал. 1 от ТЗ, но по делото не се установява без съмнение това лошо изпълнение да е довело до вреда за възложителя доколкото стоката в обем от 4360 килограма бруто е била приета, а доводи във връзка с недължимост на възнаграждението по чл. 361, ал. 1 от ТЗ на това основание не са въведени в процеса. Поради изложеното в полза на ищеца е възникнало вземане за главница по договор за несъщинска спедиция, със съществено съдържание, обективизирано в заявка за транспорт № 7/2020 г. от 07.02.2020 г., за сумата от **2712,00 лева** по издадената фактура № ... от 20.02.2020 г., със срок на плащане 21.03.2020 г., за която сума

искът следва да бъде уважен. С оглед основателност на главния иск, като законна последица от неговото предявяване, следва да бъде уважено и искането за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение в съда – 15.10.2020 г. до окончателното изплащане на вземането.

Страните са уговорили, че плащането по фактурата ще се извърши до определен ден – 21.03.2020 г., поради което ответникът е изпаднал в забава за плащане на задължението след неговото изтичане, на основание чл. 84, ал. 1, предл. първо от ЗЗД и дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от 22.03.2020 г. до 14.10.2020 г. с оглед заявеното искане по чл. 214, ал. 2 от ГПК за присъждане и на законна лихва от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, в претендирания и отделен като безспорен размер от 156,69 лева.

Вместо възражение за неизпълнен договор по предявения иск, ответникът е въвел своевременно перемпторно възражение за прихващане с неликвидно вземане, произтичащо от три броя щети съответно от 13.01.2020 г. по номер на пратка 3157008/09.01.2020 г., 12.02.2020 г. по номер на пратка 3173927/07.02.2020 г. и 17.02.2020 г. по номер на пратка 3177514/12.02.2020 г., относима към процесния договор за превоз, обективиран в CMR от 13.02.2020 г. Възникване на вземанията по щетите обаче не се установяват без съмнение в процеса. По делото са ангажирани доказателства единствено във връзка с вземането по пратка № 3173927/07.02.2020 г., за която е издадена и CMR товарителница от 08.02.2020 г., но по делото не се установява, че организатор на вътрешнообщностния превоз е ищцовото дружество, доколкото страните по превозния договор, посочени в товарителницата са други лица, а обстоятелството, че страните са били обвързани от други договори за спедиция по чл. 361 от ТЗ не е безспорно. За установяване съществуването и размера на останалите вземания, с които ответникът иска да прихваща, не са представени и приети доказателства, поради което при липса на активно вземане, с което да се прихване, възражението на ответника по чл. 103 от ЗЗД е неоснователно и следва да се отхвърли. Съгласно т. 2 от ТР № 2 от 18.03.2022 г. по тълк. дело № 2/2020 на ОСГТК на ВКС съдът не дължи произнасяне в диспозитива на решението по неоснователното възражение за прихващане.

По отношение на разноските:

При този изход на спора, право на разноски, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, има ищецът.

Заявителят в заповедното производство е сторил разноски в размер на 57,37 лева за държавна такса и 271,27 лева за адвокатско възнаграждение, платено в брой съгласно договор за правна защита съдействие от 12.10.2020 г., който служи за разписка за получаване на описаната сума в брой - т. 1 от Тълкувателно решение № 6/2012г. от 06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС.

В исковото производство ищецът е сторил разноски от 57,38 лева за държавна такса (л.

13) и 374,54 лева за адвокат, платено по банков път, както се установява от представените на лист 14 и 15 доказателства за плащане, които следва да му бъдат присъдени.

Ето защо, на ищеца следва да бъдат присъдени 328,65 лева в заповедното производство и 431,92 лева - разноси в исковото производство или общо за двете производства – **760,57 лева**.

Мотивиран от горното, Софийският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените по реда на чл. 422 от ГПК искове с правно основание чл. 361, ал. 1 от ТЗ, във вр. с чл. 79, ал. 1, предл. първо от ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, че ответникът **ФИРМА**, със седалище и адрес на управление в, дължи на ищеца **ФИРМА**, със седалище и адрес на управление в ..., сумата в размер на **2712 лева**, представляваща неплатено възнаграждение за организиран и извършен превоз на товар от Полша до склада на ответника в София, възложен му от последния със заявка от 07.02.2020 г., за която сума е издадена фактура № № ... от 20.02.2020 г. **ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК – 15.10.2020 г. до окончателното изплащане на вземането**, и по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за сумата от **156,69 лева** - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата за периода от **22.03.2020 г. до 14.10.2020 г.**, за които суми е издадена **заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК от 29.10.2020 г. по ч. гр. дело № 50042/2020 г. по описа на СРС, II ГО, 178 състав**, като отхвърля иска по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за 15.10.2020 г.

ОСЪЖДА ФИРМА, със седалище и адрес на управление в, да заплати на **ФИРМА**, със седалище и адрес на управление в ..., на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата в размер на **760,57 лева – разноси**, от които 328,65 лева в заповедното производство и 431,92 лева в исковото производство.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____